

10-asis TVSAS – FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ HIPERINFLIACIJOS SĄLYGOMIS

Oficialus pareiškimas

Šis tarptautinis viešojo sektoriaus apskaitos standartas (TVSAS) parengtas pagal Tarptautinio apskaitos standartų komiteto (TASK) išleistą 29-ąją tarptautinį apskaitos standartą (TAS) „Finansinė atskaitomybė hiperinfliacijos sąlygomis“. Tarptautinių apskaitos standartų valdyba (TASV) ir Tarptautinių apskaitos standartų komiteto fondas (TASKF) buvo įsteigti 2001 metais, ir jie pakeitė TASK. Tarptautiniai apskaitos standartai (TAS), kuriuos išleido TASK, galioja iki TASV juos patikslina ar panaikina. TASV leidimu šiame Tarptautinės buhalterijų federacijos viešojo sektoriaus komiteto leidinyje pateikiamos 29-ojo TAS ištraukos.

Patvirtintas Tarptautinių apskaitos standartų (TAS) tekstas yra tas, kurį TASV išleido anglų kalba. Jo kopijas galima įsigyti tiesiogiai iš TASV Leidybos skyriaus, adresu: *7th floor, 166 Fleet Street, London EC4A 2DY, United Kingdom.*

El.paštas: publications@iasb.org.uk

Interneto svetainė: <http://www.iasb.org.uk>

TAS, TAS projektų ir kitų TASK ir TASV leidinių autorių teisės priklauso TASKF.

Sutrumpinimai „TAS“, „TASV“, „TASK“, „TASKF“ ir pavadinimas „Tarptautiniai apskaitos standartai“ yra TASKF prekių ženklai ir negali būti naudojami be TASKF sutikimo.

Šio viso patvirtinto Tarptautinio viešojo sektoriaus apskaitos standarto teksto vertimą iš anglų kalbos atliko Lietuvos Respublikos finansų ministerija kartu su viešąja įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutu.

2001 m. liepos mėn.

**10-asis TVSAS – FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ HIPERINFLIACIJOS
SĄLYGOMIS****TURINYS**

	Paragrafai
Taikymas.....	1–6
Apibrėžimai.....	7
Finansinės atskaitomybės perskaičiavimas.....	8–36
Finansinės būklės ataskaita.....	14–28
Finansinės veiklos ataskaita.....	29
Grynosios piniginės būklės perviršis ar deficitas.....	30–31
Pinigų srautų ataskaita.....	32
Palyginamieji skaičiai.....	33
Konsoliduota finansinė atskaitomybė.....	34–35
Bendrojo kainų indekso pasirinkimas ir taikymas.....	36
Ekonomika, nustojanti būti hiperinfliacinė.....	37
Atskleidimas.....	38–39
Įsigaliojimo data.....	40–41
Priedėlis – finansinės atskaitomybės perskaičiavimas	
Palyginimas su 29-uoju TAS	

10-asis TVSAS – FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ HIPERINFLIACIJOS SĄLYGOMIS

Juodu kursyvu spausdinami standarto paragrafai turi būti siejami su šviesiu šriftu spausdinamais šio standarto paaiškinimų paragrafais ir su Tarptautinių viešojo sektoriaus apskaitos standartų pratarne. Tarptautiniai viešojo sektoriaus apskaitos standartai netaikomi nereikšmingiems straipsniams.

Taikymas

- 1. Ūkio subjektas, kuris finansinę atskaitomybę sudaro ir pateikia kaupimo principu, ši standartą turėtų taikyti bet kokiems ūkio subjektams pagrindinę finansinę atskaitomybę, įskaitant konsoliduotą finansinę atskaitomybę, pateikiantiems hiperinfliacinės ekonomikos valiuta.*
- 2. Šis standartas taikomas visiems viešojo sektoriaus ūkio subjektams, išskyrus valstybės įmones.*
3. Hiperinfliacijos sąlygomis veiklos rezultatų ir finansinės būklės ataskaitas sudaryti naudojant vietinę valiutą ir jų neperskaičiuoti – nenaudinga. Pinigų perkamoji galia nevaldomai mažėja tokiu santykinu dydžiu, kad skirtingu metu, nors ir tuo pačiu ataskaitiniu laikotarpiu, sudarytų sandorių ir kitų ūkinių įvykių verčių lyginimas yra klaidinantis.
4. Šis standartas nenustato absoliutaus kainų kilimo tempo, kuris parodytų, kad atsirado hiperinfliacija. Būtinybė perskaičiuoti finansinę atskaitomybę pagal šio standarto nuorodas nustatoma subjektyviai. Hiperinfliaciją rodo tokie (ir ne tik tokie) šalies ekonominės aplinkos požymiai:
 - a) dauguma šalies gyventojų teikia pirmenybę turto laikymui nepiniginio turto ar palyginti stabilios užsienio valiutos forma. Turima vietinė valiuta skubiai investuojama, siekiant išlaikyti jos perkamąją galią.;
 - b) dauguma šalies gyventojų vertina pinigų sumas ne vietine, bet palyginti stabilia užsienio valiuta. Ta valiuta gali būti nustatomos ir kainos;
 - c) pardavimas ir pirkimas kreditan atliekamas nustatant tokias kainas, kurios padengia nuostolį dėl perkamosios galios sumažėjimo kredito laikotarpiu, net jei šis laikotarpis yra trumpas;
 - d) palūkanų normos, atlyginimai ir kainos susietos su kainų indeksu; ir
 - e) per paskutinius trejus metus sukauptas infliacijos procentas artėja arba viršija 100 proc.

5. Pageidautina, kad visi ūkio subjektai, kurie sudaro finansinę atskaitomybę tos pačios hiperinfliacinės ekonomikos valiuta, taikytų šį standartą nuo tos pačios datos. Vis dėlto šis standartas taikomas kiekvieno ūkio subjekto finansinei atskaitomybei nuo to ataskaitinio laikotarpio, kai buvo nustatyta hiperinfliacijos pradžia šalyje, kurios valiuta pateikiama atskaitomybė.
6. Valstybės įmonės (VĮ) turi vadovautis Tarptautiniais apskaitos standartais (TAS), kuriuos išleido Tarptautinis apskaitos standartų komitetas. Viešojo sektoriaus komiteto išleistoje 1-ojoje gairėje „Valstybės įmonių finansinė atskaitomybė“ pažymima, kad TAS tinka visoms verslo įmonėms, neatsižvelgiant į tai, ar jos veikia privačiame, ar viešajame sektoriuje. Todėl 1-ojoje gairėje rekomenduojama, kad VĮ rengtų tokią finansinę atskaitomybę, kuri visais reikšmingais atžvilgiais atitiktų TAS reikalavimus.

Apibrėžimai

7. Šiame standarte vartojamos sąvokos:

Turto balansinė vertė – suma, kuria turtas parodomas finansinės būklės ataskaitoje, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir sukauptą vertės sumažėjimą.

Įsipareigojimo balansinė vertė – suma, kuria įsipareigojimai parodomi finansinės būklės ataskaitoje.

Pinigai – gryniesi pinigai kasoje ir indėliai iki pareikalavimo.

Piniginiai straipsniai – turimi pinigai, turtas ir įsipareigojimai, kurie bus gauti ar sumokėti fiksuota ar kitaip nustatyta pinigų suma.

Nepiniginiai straipsniai – straipsniai, kurie nėra piniginiai straipsniai.

Šiame standarte vartojamos kitų tarptautinių viešojo sektoriaus apskaitos standartų sąvokos turi tokią pačią reikšmę, kaip tuose standartuose, o jų paaiškinimai pateikiami Terminų žodynyje, kuris spausdinamas atskirai.

Finansinės atskaitomybės perskaičiavimas

8. Laikui bėgant kainos kinta dėl įvairių specifinių ar bendrųjų politinių, ekonominių ir socialinių veiksnių įtakos. Specifiniai veiksniai, tokie kaip pasiūlos ir paklausos, technologijų pokyčiai, gali reikšmingai ir nepriklausomai vieni nuo kitų padidinti ar sumažinti tam tikras kainas. Be to, bendrieji veiksniai gali nulemti kainų lygio, taigi ir pinigų bendrosios perkamosios galios, pokyčius.
9. Hiperinfliacijos sąlygomis finansinė atskaitomybė yra naudinga tik, jei ji išreiškiama atskaitomybės datos matavimo vienetais. Dėl to šis standartas taikomas sudarant pagrindinę finansinę atskaitomybę, kurią ūkio subjektai pateikia hiperinfliacinės ekonomikos valiuta. Pagal šį standartą neleidžiama perskaičiuoti patikslintos finansinės

atskaitomybės informacijos. Taip pat neskatinama atskirai pateikti neperskaičiuotos finansinės atskaitomybės.

10. Dauguma viešojo sektoriaus ūkio subjektų į savo finansinę atskaitomybę įtraukia susijusią biudžetinę informaciją, kad ją būtų galima palyginti su biudžetu. Tokiais atvejais pateikiama biudžetinė informacija taip pat turi būti perskaičiuojama pagal šį standartą.
11. *Ūkio subjekto finansinė atskaitomybė, pateikiama hiperinfliacinės ekonomikos valiuta, turi būti išreikšta atskaitomybės datos matavimo vienetais. Atitinkami ankstesnio laikotarpio skaičiai, kurie turi būti pateikti pagal 1-ojo tarptautinio viešojo sektoriaus apskaitos standarto (TVSAS) „Finansinės atskaitomybės pateikimas“ nuostatas, bei visa su ankstesniais laikotarpiais susijusi informacija taip pat turi būti išreikšta atskaitomybės datos matavimo vienetais.*
12. *Grynosios piniginių straipsnių būklės perviršis ar deficitas turi būti atskirai atskleidžiamas finansinės veiklos ataskaitoje.*
13. Perskaičiuojant finansinę atskaitomybę pagal šį standartą, reikia taikyti tam tikras procedūras ir remtis profesiniu vertinimu. Taikyti šias procedūras ir vertinimus pastoviai nuo vieno laikotarpio iki kito yra svarbiau, negu siekti visiško sumų, įtraukiamų į perskaičiuotą finansinę atskaitomybę, tikslumo.

Finansinės būklės ataskaita

14. Finansinės būklės ataskaitos sumos, dar neišreikštos atskaitomybės datos matavimo vienetais, perskaičiuojamos taikant bendrąjį kainų indeksą.
15. Piniginiai straipsniai neperskaičiuojami, nes jie jau yra išreikšti atskaitomybės datos pinigų vienetais. Piniginiai straipsniai – turimi pinigai ir turtas bei įsipareigojimai, kurie bus gauti arba sumokėti fiksuota arba kitaip nustatyta pinigų suma.
16. Turto ir įsipareigojimų, sutartimi susietų su kainų pokyčiais, tokių kaip kainų indeksu susietų obligacijų ar paskolų, sumos koreguojamos pagal susitarimą siekiant nustatyti atskaitomybės datą nesumokėtą sumą. Pakoreguota šių straipsnių suma parodoma perskaičiuotoje finansinės būklės ataskaitoje.
17. Visas kitas turtas ir įsipareigojimai yra nepiniginiai straipsniai. Kai kurie nepiniginiai straipsniai apskaitoje parodomi atskaitomybės datos sumomis, tokiomis kaip grynoji galimo realizavimo vertė ir rinkos vertė, todėl jie neperskaičiuojami. Viso kito nepiniginio turto ir įsipareigojimų sumos turi būti perskaičiuojamos.
18. Dauguma nepiniginių straipsnių apskaitoje parodomi savikaina, arba savikaina, atėmus nusidėvėjimą; vadinasi, jie išreiškiami sumomis, nustatytomis jų įsigijimo datą. Kiekvieno straipsnio perskaičiuota savikaina arba savikaina, atėmus nusidėvėjimą, nustatoma taikant bendrojo kainų indekso pokytį (nuo įsigijimo iki atskaitomybės datos)

jo įsigijimo (pasigaminimo) vertei ir sukauptam nusidėvėjimui. Todėl ilgalaikis materialusis turtas, investicijos apskaitoje registruojamos savikaina, žaliavų ir prekių atsargos, prestižas, patentai, prekių ženklai ir panašus turtas yra perskaičiuojami nuo įsigijimo datos. Nebaigtos gaminti ir pagamintos produkcijos atsargos perskaičiuojamos nuo tada, kai patiriamos įsigijimo ir perdirdimo išlaidos.

19. Tiksliai nustatyti ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo datą gali būti sunku arba neįmanoma. Tokiomis retomis aplinkybėmis pirmuoju šio standarto taikymo laikotarpiu gali būti būtina atlikti nepriklausomą profesionalų straipsnių įvertinimą, kuriuo būtų galima remtis perskaičiuojant minėtojo turto vertę.
20. Gali būti sunku nustatyti bendrąjį kainų indeksą laikotarpiams, kuriais pagal šį standartą perskaičiuojamos ilgalaikio materialiojo turto sumos. Tokiomis retomis aplinkybėmis gali būti būtina remtis įvertinimu, pagrįstu, pavyzdžiui, finansinės atskaitomybės valiutos ir palyginti stabilios užsienio valiutos keitimo kurso pokyčiais.
21. Kai kurie nepiniginiai straipsniai apskaitoje parodomi sumomis, galiojančiomis ne įsigijimo ar finansinės būklės ataskaitos sudarymo, o kitomis datomis, pavyzdžiui, ilgalaikio materialiojo turto sumos, perkainuotos kada nors anksčiau. Šiais atvejais balansinė vertė perskaičiuojama nuo perkainojimo datos.
22. Ūkio subjektas atlieka tam tikrą vertės sumažėjimo patikrinimą pagal tarptautinius ir / ar nacionalinius apskaitos standartus, kai nori nustatyti, ar perskaičiuota nepiniginio straipsnio vertė nesumažėjo ir ar ji neturi būti sumažinta. Vadinasi, tokiais atvejais perskaičiuotos ilgalaikio materialiojo turto, prestižo, patentų, prekių ženklų sumos sumažinamos iki atsiperkamosios vertės; perskaičiuotos atsargų sumos – iki grynosios galimo realizavimo vertės, o perskaičiuotos trumpalaikių investicijų sumos – iki rinkos vertės.
23. Ūkio subjektas, į kurį investuojama, o investicijos į jį apskaitoje parodomos nuosavybės metodu, gali pateikti atskaitomybę hiperinflacinės ekonomikos valiuta. Tokio ūkio subjekto finansinės būklės ir finansinės veiklos ataskaitos perskaičiuojamos pagal šį standartą siekiant nustatyti investuotojo grynojo turto / nuosavo kapitalo dalį ir veiklos rezultatus. Kai ūkio subjekto, į kurį investuota, finansinė atskaitomybė išreiškiama užsienio valiuta, ji perskaičiuojama laikotarpio pabaigos valiutų keitimo kursu.
24. Infliacijos poveikis paprastai pripažįstamas kaip skolinimosi išlaidos. Negalima tuo pačiu metu perskaičiuoti kapitalo išlaidų, finansuojamų skolinantis, ir kapitalizuoti tos skolinimosi išlaidų dalies, kuri sumažėja dėl to paties laikotarpio infliacijos. Ši skolinimosi išlaidų dalis pripažįstama laikotarpio, kuriuo išlaidos buvo patirtos, sąnaudomis.
25. Ūkio subjektas gali įsigyti turtą pagal sutartį, kurioje numatyta atidėti mokėjimą ir neskaičiuoti nustatytos palūkanų normos. Kai neįmanoma nustatyti palūkanų normos, toks turtas perskaičiuojamas nuo mokėjimo, o ne nuo pirkimo datos.

26. 4-asis tarptautinis viešojo sektoriaus apskaitos standartas (TVSAS) „Užsienio valiutų kursų pasikeitimo įtaka“ leidžia ūkio subjektui po neseniai įvykusio didelio valiutos nuvertėjimo įtraukti užsienio valiutų keitimo skirtumus į turto balansinę vertę. Tokia praktika netaikoma, kai ūkio subjektai atskaitomybę pateikia hiperinfliacinės ekonomikos valiuta ir kai turto balansinė vertė buvo perskaičiuota nuo jo įsigijimo datos.
27. Pradėjus taikyti šį standartą, pirmojo laikotarpio pradžioje grynojo turto / nuosavo kapitalo sudedamosios dalys, išskyrus sukauptą perviršį / deficitą ir bet kokią perkainojimo rezervą, yra perskaičiuojamos taikant bendrąjį kainų indeksą nuo tos datos, kai jos buvo įneštos ar kitaip atsirado. Kiekvienas ankstesniu laikotarpiu susidaręs perkainojimo rezervas turi būti eliminuojamas. Perskaičiuotas sukauptas perviršis / deficitas nustatomas pagal visas kitas perskaičiuotas finansinės būklės ataskaitos sumas.
28. Pirmojo laikotarpio pabaigoje ir vėlesniais laikotarpiais visos grynojo turto / nuosavo kapitalo sudedamosios dalys perskaičiuojamos taikant bendrąjį kainų indeksą nuo laikotarpio pradžios ar įnašo datos, jei ji vėlesnė. Grynojo turto / nuosavo kapitalo pokyčiai per laikotarpį atskleidžiami pagal 1-ąjį TVSAS.

Finansinės veiklos ataskaita

29. Šiame standarte reikalaujama, kad visi finansinės veiklos ataskaitos straipsniai būtų išreikšti atskaitomybės datos matavimo vienetais. Todėl visos sumos turi būti perskaičiuojamos pagal bendrojo kainų indekso pokyčius nuo tų datų, kai pajamų ir sąnaudų straipsniai buvo pirmą kartą užregistruoti apskaitoje.

Grynosios piniginės būklės perviršis arba deficitas

30. Infliacijos laikotarpiu ūkio subjektas, turintis daugiau piniginio turto nei piniginių įsipareigojimų, praranda perkamąją galią, o ūkio subjektas, turintis daugiau piniginių įsipareigojimų nei piniginio turto, įgyja perkamosios galios tiek, kiek turtas ir įsipareigojimai nėra susieti su kainų lygiu. Šis grynosios piniginės būklės perviršis ar deficitas gali būti nustatomas pagal skirtumą, gaunamą perskaičiuojant nepiniginį turtą, sukauptą perviršį / deficitą ir finansinės veiklos ataskaitos straipsnius bei koreguojant su indeksu susijusius turtą ir įsipareigojimus. Šis perviršis ar deficitas gali būti apskaičiuotas, piniginio turto ir piniginių įsipareigojimų skirtumo laikotarpio vidutiniam svertiniam vidurkiui taikant bendrojo kainų indekso pokytį.
31. Grynosios piniginės būklės perviršis ar deficitas parodomas finansinės veiklos ataskaitoje. Šio turto ir įsipareigojimų koregavimų, sutartimi susietų su kainų pokyčiu ir atliekamų pagal 16 paragrafą, sumos užskaitomos tarpusavyje su grynosios būklės perviršiu ar deficitu. Kiti finansinės veiklos straipsniai, tokie kaip palūkanų pajamos ir sąnaudos, užsienio valiutos keitimo kurso skirtumai, susiję su investuotomis ar pasiskolintomis lėšomis, taip pat yra susiję su grynąja pinigine būkle. Nors tokie straipsniai atskleidžiami atskirai, naudingiau būtų juos pateikti finansinės veiklos ataskaitoje kartu su grynosios piniginės būklės perviršiu ar deficitu.

Pinigų srautų ataskaita

32. Šiame standarte nurodoma, kad visi pinigų srautų ataskaitos straipsniai turi būti išreikšti atskaitomybės datos matavimo vienetais.

Palyginamieji skaičiai

33. Atitinkami ankstesnio atskaitomybės laikotarpio skaičiai, nesvarbu, ar jie buvo pateikti pagal įsigijimo (pasigaminimo) savikainos, ar einamosios vertės metodą, yra perskaičiuojami taikant bendrąjį kainų indeksą, kad būtų pateikiama palyginama finansinė atskaitomybė, išreikšta matavimo vienetais atskaitinio laikotarpio pabaigoje. Ankstesnių laikotarpių informacija taip pat išreiškiama matavimo vienetais atskaitinio laikotarpio pabaigoje.

Konsoliduota finansinė atskaitomybė

34. Kontroliuojantysis ūkio subjektas, kuris pateikia atskaitomybę hiperinflacinės ekonomikos valiuta, gali turėti kontroliuojamųjų ūkio subjektų, kurie taip pat pateikia atskaitomybę hiperinflacinės ekonomikos valiuta. Kiekvieno tokio kontroliuojamojo ūkio subjekto finansinė atskaitomybė, prieš įtraukiant ją į kontroliuojančiojo ūkio subjekto sudaromą konsoliduotą finansinę atskaitomybę, turi būti perskaičiuojama taikant bendrąjį kainų indeksą tos šalies, kurios valiuta jis pateikia konsoliduotą finansinę atskaitomybę. Kai toks kontroliuojamasis ūkio subjektas yra užsienio kontroliuojamasis ūkio subjektas, jo finansinė atskaitomybė perskaičiuojama taikant laikotarpio pabaigos valiutos keitimo kursą. Kontroliuojamųjų ūkio subjektų, kurių atskaitomybė pateikiama ne hiperinflacinės ekonomikos valiuta, finansinės atskaitomybės sudaromos pagal 4-ąjį TVSAS.
35. Jeigu konsoliduojamos finansinės atskaitomybės, kurių sudarymo datos skirtingos, visi straipsniai, nesvarbu, piniginiai ar nepiniginiai, turi būti perskaičiuojami naudojant matavimo vienetus konsoliduotos finansinės atskaitomybės sudarymo datą.

Bendrojo kainų indekso pasirinkimas ir taikymas

36. Perskaičiuojant finansinę atskaitomybę pagal šį standartą, reikia taikyti bendrąjį kainų indeksą, parodantį bendrosios perkamosios galios pokyčius. Pageidautina, kad ūkio subjektai, sudarantys atskaitomybę tos pačios ekonomikos valiuta, taikytų tokį patį indeksą.

Ekonomika, nustojanti būti hiperinflacinė

- 37. Kai ekonomika nustoja būti hiperinflacinė ir ūkio subjektas nebesudaro ir nebeteikia finansinės atskaitomybės pagal šį standartą, jis turi laikyti sumas, išreikštas matavimo vienetais ankstesnio atskaitinio laikotarpio pabaigoje, balansinėmis vertėmis vėlesnių laikotarpių finansinėje atskaitomybėje.*

Atskleidimas

38. Turi būti atskleidžiamas:

- a) *faktas, kad finansinė atskaitomybė ir atitinkami ankstesnių laikotarpių skaičiai buvo perskaičiuoti pagal atskaitomybės valiutos bendrosios perkamosios galios pokyčius ir todėl yra išreikšti atskaitomybės datos matavimo vienetais;*
- b) *būdingas kainų indeksas ir jo dydis atskaitomybės datą bei jo pokyčiai per dabartinį ir ankstesnius ataskaitinius laikotarpius.*

39. Tam, kad būtų aiškesnis hiperinfliacijos poveikio finansinei atskaitomybei vertinimas, reikia atskleisti šio standarto reikalaujamą informaciją. Be to, turi būti atskleista papildoma informacija, kuri būtina norint suprasti pagrindinės informacijos esmę ir apskaičiuotas sumas.

Įsigaliojimo data

40. *Šis tarptautinis viešojo sektoriaus apskaitos standartas turi būti taikomas sudarant 2002 m. liepos 1 d. ir vėliau prasidedančių laikotarpių metinę finansinę atskaitomybę. Skatinama jį taikyti anksčiau.*

41. Jei po šio standarto įsigaliojimo ūkio subjektas pradeda taikyti kaupimo principą, kuris numatytas Tarptautiniuose viešojo sektoriaus apskaitos standartuose, šis standartas turi būti taikomas sudarant ataskaitinio laikotarpio, kuriuo pradėtas taikyti kaupimo principas, ir vėlesnių laikotarpių finansinę atskaitomybę.

PRIEDĖLIS

Finansinės atskaitomybės perskaičiavimas

Šis priedėlis tik rekomendacinis ir nėra standarto dalis. Jo tikslas – parodyti, kaip reikia taikyti šį standartą, ir padėti geriau jį suprasti.

Standarte pateikiami finansinės atskaitomybės, įskaitant konsoliduotą finansinę atskaitomybę, perskaičiavimo reikalavimai, skirti ūkio subjektams, sudarantiems atskaitomybę hiperinfliacinės ekonomikos valiuta.

Finansinės atskaitomybės perskaičiavimą iliustruojantis pavyzdys:

- Laikotarpio grynosios piniginės būklės perviršis buvo gautas netiesiogiai, kaip skirtumas, susidaręs perskaičiavus nepiniginio turto ir įsipareigojimų, sukaupto perviršio / deficito ir finansinės veiklos ataskaitos straipsnius (žr. 30 paragrafą).
- Laikomasi prielaidos, kad ataskaitinio laikotarpio pabaigoje turimos atsargos buvo įsigytos ataskaitiniu laikotarpiu tada, kai bendrasis infliacijos indeksas buvo 170.
- Bendrasis kainų indeksas laikotarpio pradžioje buvo 120, laikotarpio pabaigoje – 180, o viso laikotarpio vidutinis indeksas – 150.
- Laikomasi prielaidos, kad pajamos ir sąnaudos, išskyrus nusidėvėjimo, yra kaupiamos tolygiai visą ataskaitinį laikotarpį.
- Turtas, kurio įsigijimo (pasigaminimo) savikaina buvo 7 500, buvo visiškai nudėvėtas ir nurašytas; jo likvidacinė vertė lygi nuliui.

Finansinė atskaitomybė hiperinfliacijos sąlygomis**Pavyzdys**

Finansinės būklės ataskaita	1.1 X0 (pgl. 12 TVSAS)	31.12.X0 (nekore - guota)	Indeksa - vimo koe - ficientas	31.12.X0 (pgl. 12 TVSAS)	Grynosios piniginės būklės perviršis / deficitas
Pinigai ir investicijos	5 000	10 000	–	10 000	–
Atsargos	–	2 000	180/170	2 118 <i>perskaičiuota</i>	118
<i>Materialusis turtas:</i>					
Įsigijimo (pasigaminimo) savikaina	47 500	40 000	180/120	60 000	20 000
Sukauptas nusidėvėjimas	(22 500)	(20 000)	180/120	(30 000)	(10 000)
Likutinė vertė 25 000	<u>20 000</u>	<u>180/120</u>	(30 000) <i>perskaičiuota</i>	<u>(10 000)</u>	<u>–</u>
Turto iš viso	<u>30 000</u>	<u>32 000</u>		<u>42 118</u>	
Skolos	<u><u>26 000</u></u>	<u><u>26 000</u></u>	–	<u><u>26 000</u></u>	
Grynasis turtas					
Perkeltas	4 000	4 000	180/120	6 000 <i>perskaičiuota</i>	(2 000)
Laikotarpio grynasis perviršis (žr. žemiau)		2 000	žr. žemiau	10 118	1 100
	<u><u>4 000</u></u>	<u><u>6 000</u></u>		<u><u>16 118</u></u>	<u><u>9 218</u></u>
Finansinės veiklos ataskaita					
Pajamos		50 000	180/150	60 000 <i>perskaičiuota</i>	10 000
Nusidėvėjimas		(5 000)	180/120	(7 500) <i>perskaičiuota</i>	(2 500)
Kitos sąnaudos		(43 000)	180/150	(51 600) <i>perskaičiuota</i>	(8 600)
Grynosios piniginės būklės perviršis				9 218	
Metų perviršis		<u><u>2 000</u></u>		<u><u>10 118</u></u>	<u><u>(1 100)</u></u>

Pastaba. Standarte (29 paragrafe) nurodyta, kad finansinės veiklos ataskaitos rodikliai turi būti perskaičiuojami atsižvelgiant į indeksų pokyčius, įvykusius per laikotarpį nuo sandorių užregistravimo dienos. Šiame pavyzdyje pajamos ir sąnaudos, išskyrus nusidėvėjimą, kaupiamos tolygiai, per ataskaitinį laikotarpį taikant vidutinį infliacijos koeficientą. Grynosios piniginės būklės perviršis susidarė netiesiogiai (žr. paskutinį stulpelį), kai finansinės būklės ataskaitos ir finansinės veiklos ataskaitos nepiniginiams straipsniams buvo taikytas bendrasis kainų indeksas (žr. 30 paragrafą).

Palyginimas su 29-uuju TAS

10-asis tarptautinis viešojo sektoriaus apskaitos standartas (TVSAS) „Finansinė atskaitomybė hiperinfliacijos sąlygomis“ parengtas pagal 29-ąjį tarptautinį apskaitos standartą (TAS) „Finansinė atskaitomybė hiperinfliacijos sąlygomis“. Pagrindiniai 10-ojo TVSAS ir 29-ojo TAS skirtumai:

- 10-ajame TVSAS, palyginti su 29-uuju TAS, pateikiami papildomi paaiškinimai, kaip taikyti standartus viešojo sektoriaus ūkio subjektams.
- 10-ajame TVSAS pateikiamos kitokios sąvokos nei 29-ajame TAS. Pačios svarbiausios 10-ojo TVSAS sąvokos yra „ūkio subjektas“, „pajamos“, „finansinės veiklos ataskaita“, „finansinės būklės ataskaita“ ir „grynasis turtas / nuosavas kapitalas“. Analogiškos 29-ojo TAS sąvokos yra „įmonė“, „pajamos“, „pelno (nuostolio) ataskaita“, „balansas“ ir „nuosavas kapitalas“.
- 29-ajame TAS pateikiamos finansinės atskaitomybės perskaičiavimo, remiantis einamosiomis išlaidomis, nuorodos. 10-ajame TVSAS tokių nuorodų nėra.
- 10-ojo TVSAS priedėlyje aiškinama, kaip perskaičiuoti ūkio subjekto, kuris finansinę atskaitomybę sudaro hiperinfliacijos sąlygomis, finansinę atskaitomybę taikant netiesioginį būdą.